

cialle myndigheder og domstolene er opmærksomme på at prioritere en hurtig behandling af sagerne. Der vil være tale om ret få sager, så en meget hurtig behandling af disse sager kan efter ekspertgruppens opfattelse ikke antages at få nogen mærkbar negativ virkning for sagsbehandlingstiden i andre sager.

Behovet for at fremme sådanne sager mest muligt gør sig også – og i endnu højere grad – gældende, hvis sagen ankes til landsretten. Dette gælder for så vidt, uanset om den tiltalte måtte være varetægtsfængslet eller surrogatanbragt i den tid, der går mellem byrettsdom og landsretsdom, eller om den pågældende er på fri fod under anken.

Det er endvidere vigtigt, at sanktionen kan iværksættes så hurtigt som muligt efter domsafsigelsen i byretten eller, hvis sagen ankes, i landsretten.

Er den unge anbragt i varetægtsurrogat under sagens behandling, vil sanktionen kunne iværksættes i umiddelbar forlængelse af den endelige dom. Den unge bør i den forbindelse normalt placeres i samme sikrede afdeling, hvor den pågældende har opholdt sig i varetægtsurrogat, således at der ikke behøver ske et miljøskifte. Befinder den unge sig ikke allerede på den sikrede afdeling, hvor afviklingen af ungdomssanktionen skal indledes, men f.eks. er på fri fod eller varetægtsfængslet i et arresthus, forudsætter ekspertgruppen, at den pågældende normalt vil kunne modtages i en sikret afdeling inden for en kortere frist f.eks. 7 dage. Ekspertgruppen anbefaler i den forbindelse, at der indgås en aftale mellem regeringen og de kommunale parter, som kan sikre en »de facto« modtagepligt, dvs. sikre, at der er det nødvendige antal pladser til rådighed til unge, der idømmes ungdomssanktion, jf. nærmere herom i rapporten s. 130-133 og 150-153.

4.2.6. Foranstaltningsændring?

Ekspertgruppen har overvejet, om der bør være adgang til anmode retten om at ændre eller ophæve foranstaltningen, før længstetiden er udløbet, svarende til adgangen til at rejse sag om foranstaltningsændring efter straffelovens § 72 med hensyn til behandlingsdomme over for psykisk afvigende lovovertrædere.

Henset til, at ungdomssanktionen er tidsbegrænset til 2 år, at den kun i forholdsvis begrænset omfang forudsættes fuldbdyret på en sikret afdeling – typisk i form af et indledende ophold på 2 måneder – at de personlighedsmæssige og sociale forhold, som behandlingen retter sig imod, ikke er af en sådan karakter, at der kan forventes hurtige resultater af behandlingen, og at der i foranstaltningen forudsættes indbygget en sådan fleksibilitet, at den løbende kan tilpasses (herunder navnlig lempes) som led i den socialpædagogiske

behandling, er der efter ekspertgruppens opfattelse ikke anledning til at foreslå regler om foranstaltningsændringer. Om betydningen af ny kriminalitet henvises til pkt. 4.2.8. nedenfor.

4.2.7. Konvertering af en ungdomssanktion til en almindelig fængselsstraf?

Efter forslaget er det ikke en forudsætning for at anvende ungdomssanktionen, at den unge (eller forældremyndighedsindehaveren) giver samtykke til foranstaltningen. Det er dog en forudsætning, at den unge efter en individuel vurdering ikke findes uegnet til behandling.

Findes den unge undtagelsesvis uegnet til behandling inden for det sociale system, skal der efter forslaget idømmes en almindelig straf. Som anført ovenfor under pkt. 4.2.1. er ungdomssanktionen efter forslaget et alternativ til ubetinget fængselsstraf. Er den unge uegnet til behandling, vil konsekvensen derfor være, at der må idømmes en helt eller delvis ubetinget fængselsstraf, da en ren betinget dom i sådanne tilfælde må anses for formålsløs og derfor ikke bør kunne komme på tale ved de former for kriminalitet, hvor spørgsmålet om anvendelse af ungdomssanktion aktualiseres.

Findes den unge derimod ikke uegnet til behandling, og er den unge omfattet af målgruppen, jf. ovenfor i pkt. 4.2.1., idømmes ungdomssanktionen, selv om den unge måtte foretrække en almindelig straf, der vil være af kortere varighed end ungdomssanktionen. Den pågældende har således ikke valgfrihed.

Ekspertgruppens forslag bygger således på en forventning om, at det også i forhold til modvillige unge vil være muligt at udnytte den fastholdelse, der ligger i ungdomssanktionen, til at skabe ro omkring den unge og motivere den pågældende til at medvirke positivt i behandlingsforløbet, hvilket må antages at være en forudsætning for at opnå et positivt resultat af indsatsen.

Det kan imidlertid næppe udelukkes, at nogle af de unge, der idømmes ungdomssanktionen, mere vedvarende vil modsætte sig og være afvisende over for den behandling, som ungdomssanktionen indebærer.

Ekspertgruppen har på den baggrund overvejet, hvordan man skal forholde sig til unge, der under afviklingen af ungdomssanktionen ikke kan motiveres til at medvirke, men som tværtimod måske udviser en adfærd, der er destruktiv for behandlingsmiljøet, udøver vold mod personalet mv. Spørgsmålet er, om disse modvillige unge skal søges fastholdt i ungdomssanktionen, eller om afviklingen af sanktionen skal afbrydes og eventuelt erstattes af noget andet. For en